

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Nagybecskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 245 szám.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — 14 K
Negyedévre — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Szerda, október 25.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távlati jelentései. —

Csernavoda eleste előtt.

**

Előnyomulásunk Romániában. — Csernavoda esedékes.
Az entente ijedelmé.

— A mai nap hírei. —

Előnyomulásunk Romániában.

Budapest, okt. 25. A Progresnek
jelentik Bukarestből:

A törökvári-szorosnál a legveszedel-
mesebb helyzet állott elő. Az ellenségnek
sikerült a szoroson túl előnyomulni.
Dornavatrától délkeletre a központiak-
nak sikerült részben áttörni a frontot s
beékelni magukat az orosz-román csa-
patok közé. A magyar-osztrák tűzéréség
szerepe igen jelentékeny.

Budapest, okt. 25. A sajtóhadi-
szállásról jelentik:

Az Arz tábornokkal szemben álló
ellenségből, nemcsak a kicsi román had-
seregcsoport vonult vissza a gyimesi-szo-
ros felé, hanem a Maros mentén mene-
külő gyergyói csoport is délnek kanya-
rodva a gyimesi-szoroson akart átvergődni.
Egy lovas hadosztályunk azonban meg-
előzte a románokat s betört Csikmegyébe.
Erre a románok a tölgyesi-szoros felé
siettek, másrésztük a békási-szoroson me-
nekült.

Arz tábornok hadseregének jobb-
szárnya erőltetett meneteléssel üldözte
az ellenséget a hegyes terepen. Kato-
nánk napi negyven-ötven kilométert tet-
tek meg s aránylag könnyű harcban
elfoglalták Palankát az első román ha-
tárfalut, az első helységet Moldovában.

Erősebb csoportunk az Uz-völgyében
nyomult előre s elérte Dermanestit, ami
elég mélyen van Moldovában. (Tizenöt ki-
lométernyire Csikvármegye határától. —
A szerk.)

Az entente ijedelmé Ro- mánia vereségén.

Budapest, okt. 25. Genfből sür-
gönyzik: Verroux tábornok írja az „Oenv-
re”-ben:

A Dobrudzsában Mackensen ismét
támadást kezdett. Németország keze min-
denütt biztos. Kitűnő tűzéréségük sokat
segít nekik.

Az Echo de Paris írja:

A román helyzetben csak az az
egyetlen körülmény tölt el reménnyel,
hogy a romániai front tegnap óta hiva-
talanosan is orosz kérdéssé lett.

A Petit Parisienben Roussel alezre-
des ezeket írja:

Mackensen sikerei Dobrudzsában
nagyon meglepően jöttek.

A Secolonak Londonból a követke-
zőket jelentik:

Konstanza elfoglalását az itteni po-
litikai és katonai körökben a legrosszabb
hírek tartják, amelyet a szövetségesek
hónapok óta kaptak. Az esemény okát
abban találják, hogy az ellenség erdélyi
offenzívája a románokat csapataiknak a
dobrudzsai frontról való elvonására kény-
szerítette. Így ezen frontot meggyöngi-
tették.

A Corriere della Sera szerint, Kon-
stanza elfoglalása olyan esemény, mely
erkölcsi és politikai hatásában az ellen-
ségnek használ. Az ellenség merész terve:
a kettős invázió a Kárpátokon és a
Dunán át.

Budapest, okt. 25. Rotterdamból
sürgönyzik:

A Times szerint, Konstanza eleste
súlyos csapás a szövetségesekre. Való-
színűleg újabb török csapatok érkeztek
Mackensenhez. Az oroszok remélhetőleg
mindent elkövetnek, hogy Galiciából ne
vihessenek segítőcsapatokat Mackensen-
nek.

A csarnavodai hidfő esedékes.

Budapest, okt. 25. Rotterdam-
ból sürgönyzik: A Courant jelenti:

Romániának rosszul megy a dolga,
Csernavodát közvetlen veszedelem fenye-
geti s kevés kilátás van arra, hogy meg-
akadályozhatnák Mackensen csapatainak
a Dunán való átkelését. A központi ha-
talmak bebizonyították, hogy megsemmi-
sítésük időpontja a messze távolban van.

Budapest, okt. 25. Bernből sür-
gönyzik:

Stegemann szerint a csarnavodai
hidfő a legnagyobb veszedelemben forog.
Mackensen hadjárata Dobrudzsában tel-
jes sikerrel járt. Minden okunk meg van
arra, hogy Románia helyzetét nagyon
válságosnak tartjuk.

Török hivatalos jelentés a dobudzsai harcokról.

Budapest, okt. 25. Konstanti-
nápolyból sürgönyzik: A török főhadi-
szállás jelenti:

Dobrudzsában a szövetséges csa-
patok sikerrel folytatják a megvert ellenség
üldözését.

Elsülyesztett norvég és angol gőzösök.

Budapest, okt. 25. Amsterdam-
ból sürgönyzik:

Tegnap hét norvég és három angol
gőzöst elsülyesztettek. A norvég gőzösök
elsülyesztése folytán, amelyek között öt
gőzös és két vitorlás van, a norvég hadi-
biztosítás 3.755.000 korona öszveszte-
séget szenvedett egy csapásra.

Budapest, október 25. Krisztiá-
niából sürgönyzik:

A tegnap jelentett elsülyesztéseken
kívül, éjjel újabb hírek jöttek egész sor
norvég gőzösnek és vitorlásnak az északi
és Jéges tengeren történt elsülyesztésé-
ről. Az utolsó két napon tizenkét norvég
gőzöst sülyesztettek el.

A görögországi helyzet.

Budapest, okt. 25. Szalonikiból
sürgönyzik:

Az ideiglenes kormány elfogatás
terhe alatt megparancsolta, hogy az
1913—15-ik évfolyambeli zsidóknak leg-
később szerdáig jelentkezniök kell.

Stürgkh utódja.

Budapest, okt. 25. A Budapesti
Tudósító jelenti Bécsből:

A király Körber közös pénzügy-
miniszternek följajánlotta a miniszterel-
nökséget. Körber tárgyi és személyi föl-
tétélekhez kötötte annak átvételét. Ez
időszerint tárgyalások vannak folyamat-
ban, amelyek a föltételek teljesíthetése-
nek megállapítását célozzák.

HIREK.

Az Altruista bank megvette a Harnoncourt-birtokot.

Hatezerháromszáz hold parcellázás céljaira.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, okt. 25.

Egy nagy torontai birtok most októberben gazdát cserélt. A báró Pap Géza országgyűlési képviselő vezérigazgatósága alatt álló altruista bank, amely Pap Géza vezetésével keletkezése óta nagyarányú áldásos birtokpolitikát folytat, megvette a Harnoncourt gróf féle écskai, zsigmondfalai és lázárköldi hatezerháromszáz holdas uradalmat.

Az adásvételi szerződés szerint, amely egyrésztől gróf Harnoncourt Felix, mint kiskorú fia gróf Harnoncourt Felix eladó törvényes képviselője, másrésztől a Magyar Földhitelezeték Országos Szövetsége mint vevő között létrejött, az eladó teljes tulajdonjoggal, az adásvétel tárgyát képező ingatlanokkal kapcsolatos écskai és lázárköldi kegyurasági kötelezettségekkel, nemkülönben az alább kifejezetten érintendő terhekkal terhelt, de egyébként teher- és igénymentesen semmiféle tulajdoni jogot vagy birtoklást magának fenn nem tartva, örökáron eladja, vagy pedig az 1911. XV. t. c.-ben körülírt magyar nemzeti és szociális birtokpolitikai céljaira örökáron megveszi az écskai 501. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 1. sor, A. II. 1. sor, A. III. 1. sor, A. IV. 1. sor, A. V. 1. sor, A. VI. 1. sor, A. VII. 1. sor, A. VIII. 1. sor, A. IX. 1. sor, A. X. 1. sor, A. XI. 1. sor, A. XII. 1—6. sor, A. XIII. 1. sor, A. XIV. 1—3. sorszámok, a zsigmondfalvai 669. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 1. sor, A. II. 1. sor, A. III. 1. sor, A. IV. 1. sor, A. V. 1—4. sor, A. VI. 1. sor, A. + 1—4. sorszámok, a lázárköldi 1175. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 1. sor, A. II. 1. sor, A. III. 1—12. sor, A. IV. 1. sor, A. V. 1. sor, A. VI. 1. sor, A. VII. 1. sor, A. VIII. 1—4. sorszámok alatt foglalt, eladó kizárólagos tulajdonát képező ingatlanokat, ezeknek összes tartozékaival, illetményeivel és jogosítványai, különösen pedig az ingatlanokon lévő összes épületekkel, ezeknek összes tartozékaival, kerítésekkel, átjárókkal, kutakkal, élőfákkal együtt úgy, amint ezeket eladó bírja és használja, avagy birtokolni és használni jogosított, a szerződő felek által ezennel 7.604.400 korona azaz: hétmillióhatszáznegyezer négyszáz korona kölcsönösen megállapított és elfogadott vételárért.

Az altruista bank, mint az adásvételi szerződésben is hangoztatja, magyar nemzeti és szociális birtokpolitikai céljaira vette meg a Harnoncourt-birtokot s így a bank ezzel ismét új levelet fűzött áldásos nemes tevékenységének koszorújához.

A hatezerháromszáz holdas uradalomnak a bank folyó évi október hó elsejével már birtokába és használatába is lépett.

— **Hivatalos jelentések október hó 24-ikéről.** A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harc-téri eseményekről:

Höfer jelentései:

Keleti harc-tér:

Károly főherceg lovassági tábornok arcvonala: Osztrák-magyar és német csapatok

tegnap elkeseredett harcok után elfoglalták Predeált és 600 embert fogjul ejtettek. A Vöröstorony-szorostól délre támadásunk tért nyert.

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: A helyzet változatlan.

Olasz harc-tér:

A tengeremléki harcvonalon az olaszok ágyu- és aknavetőtüze tovább tart. Különösen a Karszt-fensíkon volt heves időnkint az ágyu- és aknavető. Repülőink Sagovnál egy nagy vonattáborot sikeresen bombáztak.

Délkeleti harc-tér:

A Vojusánál nem volt esemény.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harc-tér:

Rupprecht trónörökös hadseregportja: Okt. 23-án épügy, mint okt. 22-én a legnagyobb harc-erőkifejtések napja volt. Az angolok és a franciák, hogy az áttörést minden áron elérjék, folytatták nagy erővel intézett támadásaikat. A Sommetől északra nagy tömegeiknek harcbevetése ellenére súlyos véres vereséget szenvedtek. A harcvonalból beérkezett jelentések szerint különösen Transloytól nyugatra a halottak sorai tornyosulnak. Csapataink magatartása minden dicsőreget felülmul. Különösen kitüntette magát a brandenburgi 64. gyalogezred, a braunschweigi 52. tartalékgyalogezred, a rajnai 29-ik gyalogezred, a bajor első és tizenötödik gyalogezred. A Sommetől délre az ablancourt—chaulaesi-szakaszon egy készülődő franciá előretörés megsemmisítő tüzünkben nem tudott kifejlődni. A trónörökös hadseregportja: Az ellenség a Somme-menti támadását verduni támadásokkal akarta támogatni. A Maas keleti partján állásaink erős ellenséges tűz alatt állottak. Erős tüzéségi tűzhatásunk az ellenséges gyalogságot árkaiban lefogta. A támadási kísérletek meghiúsultak.

Keleti harc-tér:

A tengeről az Erdős Kárpátokig nem volt különösebb esemény. Károly főherceg lovassági tábornok arcvonala: Osztrák-magyar és német csapatok tegnap Brassótól délre elkeseredett harc-erővel elfoglalták Predeált. 600 foglyot szállítottak be. A Vöröstoronyi-szoros déli kijáratánál a románoknak az utóbbi napokban kifejtett erős ellentámadását megtörtük.

Balkán harc-tér:

Mackensen vezértábornagy hadseregportja: A szövetségesek lovassága a hadsereg jobb-szárnya előtt teljes felbomlásban visszavonuló ellenség erőlyes üldözése közben elérte Karamurat vidékét s Medgidia és Rasovát heves harc után elfoglaltuk. Az október 21-én már jelentett zsákmánnyal együtt az összszákmány a következő: 75 tiszt, 6693 közember, 1 zászló, 52 gépfegyver, 12 ágyu, 1 bombavető. A románok és a nagysítséggel odavetett orosz erősítések véres veszteségei súlyosak. Bukarest erődjét újból bombáztuk.

Macedóniai arcvonal:

Nincs ujság. — Ludendorff.

A Wolff-ügynökség jelenti:

Egyik tengeri repülőgéppünk okt. 23-án dél-élelt bombázta a Themse torkolatánál a Margate kikötőberendezéseket és a pályaudvart. Ugyanazon délután a flandriai tengerparton a tenger felett egy ellenséges repülőrajt, amely három vízi és két szárazföldi repülőgépből állott, két német tengeri repülő megtámadott és elkeseredett légi harc után menekülésre kényszerített. Az ütközet alatt egy ellenséges tengeri repülő lelőttünk. Mayer Károly repülő-mester ezzel a negyedik ellenséges repülőgépet semmisítette meg tengeri repülőgéppéről. Kis idő múlva az ellenséges repülő hat másik repülővel megerősítve visszatértek. Nyolc repülőgéppünk megtámadta ezeket és elűzte. — A tengerészeti vezérkar főnöke.

— **Adomány.** A rendőrkapitányság útján özv. Rösner Imréné folytatólag 29 kor. 40 filért adományozott a Dellimanics-alapra, a Pleitz Fer. Pál cég pedig 100 koronát adományozott a Jankó Agoston kitüntetésé alkalmából létesítendő gyermekvédelmi alapra.

— **Menekültek postája.** A vármegyeház 5. számú (I. emeleti) termében következő brasói menekültek felől tudakozódtak hozzátartozóik: Ardelean Demeterné, Bartalis Domokosné, Bartalis Lázárné, Bustea Lázárné, Hierscher sz. Göbbel Márta s ennek leánya férj. Gottlieb, Gáspár Barabás, Hierscher András, Ihl Károlyné Kósa Albertné, Mayer Erzsébet, Mozanek család, Niesner sz. Preidt Johanna és négy gyermeke, özv. Obratné, Rätz Andrásné sz. Valancs és 3 gyermeke, Reimer Anna és 3 gyermeke, Thiess Frigyes, Varga Lajosné, Vass sz. Molnár Ilona, Ursuly Juliska, Voina Demeterné. — Mindezeknek tartózkodási helyeik nincsenek bejelentve. Saját érdekükben jól teszik tehát, ha azt fennírt tudakozó helyre szóval vagy posta útján bejelentik.

— **Jóteköny. estély Mődösön az erdélyi menekültek javára.** Mődösön írják: Mődös köz-ség hazafias lakossága mindenkor tanujelét adta áldozatkészségének a háboru alatt és nem egy háborus jóteköny-ségi akcióhoz járult hozzá tekintélyes anyagi erővel. Két nap előtt a módosi társadalom a 17. sz. tábori tüzérezred tisztikarával egyetemben igen sikerült kabare-estélyt rendezett a jelenleg Mődösön elhelyezett erdélyi menekültek felségélyezésére. A Winkler-nagyszállóban folyt le a minden tekintetben kitünően sikerült est, amelyen résztvett a köz-ség intelligenciája teljes számban és az ott időző tisztikar. A műsor J. Domján Lajos ref. lelkész szép prólogusa nyitotta meg, majd előadásra került Muray Károly „Virágfakadás” c. egyfelvonásos darabja, amelyben Engels Margit, Molnárné-Három-széky Hajnal, Pozojevich Médi, Schwimmer István, Morvay Zoltán és Rozsásy Lajos arattak megérdemelt sikert. Ernst Elza művészi zongorajátéka gyönyörködtette ezután a közönséget, mire Morvay Zoltán előadta a „Haditudósító” c. monológot. Nagy Ilonka néhány magyar dalt énekelt el sok ér-zéssel cigányzenekísérettel, majd Mat-tanovich Böske tökéletes és művészi nívón álló zongorajátéka részeseült lelkes tapsban. Földesy Sándor tart. tüzérhadnagy, a kolozsvári Nemzeti Színház tagja, Kiss József egyik költeményét szavalta el bensőséges drámai hévvel, mire Stumpf Mici énekszáma illeszkedett bele sikeresen a változatos mű-sorba. Az éneket zongorán Ernst Elza kísérte. „A kiképzés” című magánjelenettel ért véget a műsor és abban Földesy hadnagy nyújtott pompás szórakozást. A konferálás feladatát ötletesen és hálásan oldotta meg Berdach Ernő tüzérfőhadnagy. Az estélyt tánc fejezte be. A módosi társadalom ezen akciója igen tekintélyes összeget juttatott az erdélyi menekülteknek.

— **A Városi Moziban** tegnap este „A Géza szerelme” című filmdráma keltett általános tetszést gyönyörű felvételeivel.

Holnap csütörtökön a „Nahira” című dráma kerül bemutatásra, amely a legújabb filmalkotások egyik legszébb produktuma. Azon-kivül lesz egy pompás vigjáték is.

— **Vadgesztenye gyűjtése** A Vörös-Kereszt Egyesület azzal a felhívással fordult a magyar társadalomhoz, hogy a vadgesztenyét gyűjtse össze és adja át a Vörös-Kereszt egyet hely-beli fiókjainak, illetve választmányainak. Az egyesület ezt a felhívást most megismétli és nagyon kéri a magyar társadalom minden ré-tegét, hogy ezt a kérését teljesítse is, mert ez a kicsinynek látszó dolog, valójában nagy fon-tosságu. A Vadgesztenye Gyűjtőhelye megtalálta a módját annak, hogy a vadgesztenyék-ből a káros anyagokat kivonja s ezáltal lega-lább részben elejét vegye a mindjobban mu-takozó állatteleléség hiányának. A mai háboru sikeres megvívása nagyon sokban attól is függ, hogy tudjuk a küzdelem gazdasági részét le-folytatni. A földre lehullt és ott elpusztuló vadgesztenye tömegek a mai viszonyok között pótolhatatlan gazdasági veszteséget jelentenek reánk nézve. Különösen kéri a Vörös-Kereszt egyesület a hazafias magyar tanítótságot arra, hogy egy-egy délutánon vonuljon ki összes növendékeivel olyan helyekre, ahol vadgesz-tenyefák vannak, gyűjtse össze a már lehullt anyagot és azt szolgáltatassa be az ottani Vö-rös-Kereszt egyetli fióknak. Ezt a kérelmet természetesen mi a magunk részéről is a leg-melegebben ajánljuk az illetékesek figyelmébe.

Telefon 330. **VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.** Telefon 330.
Csütörtökön, 1916 október 26-án két előadás, d. u. 5 órakor zónaelőadás félhelyárakkal, este 9 órakor rendes helyárakkal.

NAHIRA.

Nagyhatású dráma 3 felvonásban. — Rendezte Max Mack. — A főszerepben Tilla Durieux.

A vegyes énekkar. Mesés vigjáték 3 felvonásban. **Uj háborus képek.**

— **A Növédelmi Iroda közleményei.** A nagybecskereki katolikus nők szociális Missziójának Növédelmi Irodája közli:

Egy intelligens 30 és 40 év közötti nő, ki perfektil beszéli a német nyelvet és a háztartás minden ágában jártassággal bír, állást keres helyben gyermekek mellé, vagy mint házezetőnő.

Egy brassói menekült nő, ki adóhivatalban hosszabb ideig működött, irodai alkalmazást keres, gépirásban jártas. Közelebbi felvilágosítást a Növédelmi Iroda ad.

— **Mindent a hadseregnek!** A m. honvédelmi miniszterium Hadsegélyező Hivatala kéri az áldozatkész magyar társadalmat, hogy a számára használhatatlan vagy nélkülözhető harisnyát, vagy esetleg gypaju és vászonrongyokat minél nagyobb mennyiségben küldjön be Átvételi Különítményéhez (IV. Váczi utca 38. sz.) a haretéren való felhasználás végett. A „Szeretetadomány” jelzésű csomagok ingyen szállíthatnak.

— **Garay Ákos,** kitűnő festőművészünk bevonult katonának, a pompás lovas-képek rajzolója huszár lett, de azért katonai szolgálata közben is szorgalmasan dolgozik újabb meg újabb művein. Most Benedek Elek gyermeklapja, a Jó Pajtás legújabb október 22-diki számában jelenik meg egy finom, igaz magyar szellemű rajza — gyakran fognak találkozni ez után is műveivel a kis olvasók a kedves lapban, melynek ő állandó munkatársa. Ugyan-ebbe a számba Bán Lajos irt verset, Zsoldos László elbeszélést, Rákosi Viktor folytatja regényét, Sebők Gyula érdekes cikket irt, Benedek Elek folytatja erdélyi menekülése regényes történetét s ezenkívül is irt egy szép történetkét. A rejtvények és szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 kor. 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala. Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Az oroszok és oláhok.

— Egy orosz tiszt az oláh katonákról. —

Besztercéről egy sebesült orosz főhadnagyot hoztak Kolozsvárra. A hármasszázadnál folyó harcokban fogták el a honvédszázadok, amikor győzelmes rohamban elfoglalták a Neagra-magaslatot.

Az orosz főhadnaggyal együtt sebesült oláh tiszteket is hozott a vonat, akik ugyancsak a hármasszázadnál jutottak katonáink fogságába. Egy honvédszázad szállt ki velük a vasuti kocsiból s az ő engedelmével lehetett az orosz főhadnaggyal beszélni.

Az orosz tiszt feltűnően jól beszélt németül, míg az oláh tiszteket csak anyanyelvükön tudtak. Általában szemmel látható különbségeket fedeztünk fel az orosz tiszt és oláh tiszteket között. Az oroszoknak kemény vonásu, szláv arcáról bizonyos fölény, nyugodtság áradt le, hangja nem árult el lemondást vagy szomorúságot s amikor kérdéseinkre felelt, félve vigyázott, hogy kemény, katona, ur maradjon.

A három oláh tiszt közül kettő tanító, egy pedig valami petroliumfinomító gyár tisztviselője. Fiaitok, alig 22—23 évesek valamennyien és a most már megszokadt, sáros és gyűrött uniformisukon meglátszik, hogy új elegáns és extra volt, amikor a frontra kimentek. Egy ezredből való mind a három. Mikor oláhul szoltunk hozzájuk, elpirultak és a kérdésekre egyszerre feleltek valamennyien, sietve, az udvariasságra való nagy törekvéssel, mintha félnének. A tiszt uniformis új volt még rajtuk, a ruha előkelőségének terhe szokatlan, jámbor, falusi dászkalok ők így is, elfogott tisztjeiként egy harszóban álló armádiának.

Az orosz tiszt mosolygott, amikor az oláh katonák értékéről kezdtük faggatni. Előbb nem akart véleményt mondani és feltűnően gyakran használta ezt a kifejezést: „még új neki a háború”, aztán lassacskán a beszélgetés rendjén urrá lett rajta a szakértő és kimondt az ítéletet:

— Nagyon gyenge anyag! A mi frontunkon csak úgy tudtuk használni őket, ha a tartalékban orosz katonák voltak. Ilyenkor maguk is jobban álltak a tüzet, mert nagyon bíznak az oroszok támogatásában. Napirenden van, hogy az oláhokat az első ellenséges roham kiveti az állásukból és csak orosz csapatok ellentámadásával lehet az állást megtartani, de az sem járt nagy sikerrel, mert az oláhok eddig képtelenek voltak sikeres ellentámadást végrehajtani.

— Maguk az orosz kőzatonák milyen érzéssel viseltetnek az oláhok iránt?

— Talán az a tudat, hogy Románia melénk szegődött, szerzett bizonyos szimpátiát az oláhok számára, általában pedig az orosz paraszt nagyon kevésre becsüli az oláhokat. Az oláhoknak a hadüzenet óta elért sok balsikere azonban máris visszhangra talált az orosz katonáknál s különösen ott, ahol az oláhokkal együtt harcolunk, az orosz katonák egyenesen lenézik őket s ha valamelyik orosz gyorsan behuzódik egy ágyulöveg robbanására, a többi azonnal kórusba kiáltja felé: „rumuny”. Ez a szó az orosz katonák között, mint a gyáva-ság kifejezője használatos.

— És a tiszteket?

— Nem érintkezünk velük. Elsősorban nem tudunk velük beszélni s például én azzal a három urral nem beszéltem egy szót sem. Nem tudnak se franciául, se németül, én pedig, aki rigai vagyok, valóban nem tudhatok oláhul. Különben is az orosz tiszteket, akik két év óta a fronton vannak, komisz, disztelen uniformisban harcolják végig a legkeményebb csatákat, nem érezhetnek valami különös szimpátiát az extraruhás és a békegarnizonok allűrjeivel felszerelt oláh tiszteket szemben.

— Talán mégis, hiszen szövetségesek?

— Kérem, nekünk nem az oláh emberanyagra volt szükségünk, hanem arra, hogy a központi hatalmak frontja meghosszabbodjék és hogy megtámadhassuk Bulgáriát. Mi tiszteket voltunk azzal, hogy nem nyerünk nagy erőt Rómániával.

Az oláh tiszteket figyelve néztek a németül beszélő orosz főhadnagy ajkára, mintha sejtették volna, hogy öröklük van szó.

Törvénytörés.

§ Itélet Reznicek Emilné és Sura Józsefnő ügyében. A több rendbeli megvesztegés büntette és vétsége miatt vádolt Reznicek Emilné, dr. Sura Józsefnő és huszonnyolc társuk bűnyűjében a nagybecskereki kir. törvénytörésnek a gyorsított bünyvadi eljárás szabályai szerint ítélték ötös tanácsa háromheti főtárgyalás után tegnap hozta meg és hirdette ki ítéletét

Eszerint a bíróság Reznicek Emilné három évi börtönre mint főbünytetésre, kilencszáz száz korona pénzbüntetésre mint mellékbünytetésre, továbbá öt évi hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére ítélte. Dr. Sura Józsefnő a törvénytörés egy évi börtönre mint főbünytetésre, 150 korona pénzbüntetésre mint mellékbünytetésre, valamint három évi hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére ítélte. A bíróság Reznicek Emilné bünytetésébe egy évet és két hónapot a vizsgálati fogságból beszámítottak vesz, Suráné bünytetését pedig vizsgálati fogságával egészen kitöltöttnek mondotta ki.

A többi vádlottak bünytetése a következő: Bagyin Szvetozár nagybecskereki lakost, Vlaovic Dina karlovai lakosnő, Radovan csev Velizár cserépaljai lakost, Dábin István cserépaljai lakost, Main Szlavko aracsi lakosnő, Bélics Dána karlovai lakost és id. Rogyenkov Dusan karlovai lakost három hónapi fogházra és 300 korona pénzbüntetésre, — Tuczakov Ivánné törökbecsei lakosnő, Budisin Sándorné nagyikindai lakosnő, Radanov Nikoláné pancsovai lakosnő, Zuban Péterné aracsi lakosnő, Knezsev Istvánné mokri lakosnő, Veszkov Mihályné karlovai lakosnő egy hónapi fogházra és 100 korona pénzbüntetésre, — Dimitrievics Ignác beodrai lakost, Sibál Ráda nagyikindai lakost ezer-ezer korona pénzbüntetésre, Czervnyakov Istvánné 400 kor., — Gyukics Milivojné nagybecskereki lakosnő, Lukacsev Nova karlovai lakost és Veszelinov Kovinka aracsi lakosnő pedig 300 korona pénzbüntetésre ítélte.

Kilenc vádlottat a bíróság fölmentett. Rezniceknek és Suráné az ítélet jogerőre emelkedéséig fogva maradnak. Az ítélet ellen a kir. ügyész részben a fölmentésekért és az ítélet súlyosbításáért, a védők pedig védenecik fölmentése érdekében semmisségi panaszszal fordultak a királyi kuriához, ahová a nagybecskereki törvénytörés a tárgyalási jegyzőkönyv óriási anyagának elkészítése után az ügyet fölterjeszti.

Az erdélyi menekültek.

Az erdélyi menekültek közül a következőket keresik:

Frunza István kőhalmi menekült (Magyarpadé) keresi anyósát Stingács Domonikát, valamint édesanyját Frunza Veronát kőhalmi menekülteket.

Márton István (Katalinfalva, Torontálmegye) keresi nővéreit Dénes Mihályné szül. Márton Sára és Dénes Mihályné szül. Márton Annát a brassómezei Csernátfaluból.

Gyertyamoson lakó Bálint Sándort, csernátfalusi Bálint Sándort, Buna Mihálynét, Hammás Mihálynét és Hammás Pétert neje és leányával. Végh Tibor (Brassó) keresi anyját özv. Végh Mátyásné.

Schel János (Nagybecskerek, olajgyár) keresi nejét Schel Reginát és fiát Mihályt Brassóból.

Soós Lukács Istvánné szül. Bartos Klárát 2 gyermekével Sárival és Irénnel (laktak Türekösön, Brassómeze) keresi édesanyja özv. Bartos Andrásné Csernátfaluból (Brassómeze), kinek lakhelye jelenleg Bánlak (Torontálmegye).

Máté Vilma Krizbáról (lakik Kistárnokon) keresi nővéreit Ferenc Samunét és Dömötör Istvánnét Krizbáról.

Bálint Márton (Katalinfalva, Torontál m.) keresi szüleit a brassómezei Csernátfaluból.

Bohus Pál brassói ev. főesperes utján (Nagybecskerek, ev. lelkesi hivatal) keresi:

Bibó Györgyné csernátfalusi lakosnő Dodé Katát, aki Brassóban szoptatósdajka volt s akinek gyermeke nála van gondozóban; továbbá testvérét Buna Samunét 8 gyermekével, Felsőeleméről.

Sinkler Istvánné Felsőeleméről, testvérét Schaffend Henriknét s a férjét, aki Sósmezőről menekült suszter.

Sipos Lina Felsőeleméről az édesanyját Szalánczi Józsefnét, prázsmári lakosnő.

Lőrincz Jánosné Felsőeleméről, Lőrincz Kónya Istvánnét és családját a brassómezei Csernátfaluból.

Törökkanizsáról: Vajda Mihályné keresi a férjét és Erese Józsefné szül. Pap Máriát Kolozsvárról; Bálint Mártonné keresi a férjét, aki elmaradt a szekerekkel; Benedek Andrásné keresi édesanyját, Székely Andrásné Szász Benedek Sárát s testvéreit: Sári, Kata, Anna és Furuzst.

Csókáról: Csere Anna apácai hajadon keresi az édesanyját Csere Györgynét; Szabó Margit apácai hajadon keresi a testvéreit: Katát, Gyurit; Hévízi Jánosné Orbán Kati keresi Simon Mihálynét (bicska).

Magyarpadéről: Bölöni Imre Körtés (Apáca) keresi a családját; Dán Miklós keresi a családját; Mircea György édesanyját; Di Bernardo Nándor és Antal keresik anyjukat; Kristó Gergely feleségét, gyermekeit; Valádi Mihály legény szüleit; Oláh Mihály legény anyját és testvéreit; Szabó István legény szüleit; Serbán János, Szentpáli Mihály legények keresik szüleit; Vancsa Mózes és Török Albert feleségét és gyermekeit. Ezek mind brassó-apácaiak. — Bálint János, Gábor Mihály, Bartos Mihály türkösi legények, Finta Béla bácsfalusi, Varga János apácai, Sándor Vaszi apácai legények keresik szüleit. Válaszokat vagy e lapban, vagy a nagybecskereki ev. lelkesi hivatalba kérek leadni.

A Nagykömlősen elhelyezett erdélyi menekültek közül a következőket keresik hozzátartozóikat:

Klein Márta Hőltövény (Brassómeze) keresi Rouszek Ferenc 34 éves földmivest,

Gál Mihály Kisborosnyó (Háromszékmegye) keresi Incze Juliánna, Gál Róza, Gál Anna és Incze Máriát.

Jankó György Kisborosnyó (Háromszékm.) keresi feleségét Jankó Vulánka Rachel és két gyermekét: Ilonka 7 éves, Anna 4 éves.

Özv. Sára Mihályné sz. Lőrinc Anna keresi Gires Istvánné sz. Lőrinc Sárát Bácsfaluból.

Dávid Bibó Jánosné keresi férjét, Dávid Bibó Jánost és leányát, Kis Andrásné Csernátfaluból.

Pál Simon Andrásné keresi Rozsnyai Mártonné Bertaujaluból.

Istók Andrásné Csernátfaluból (Brassómeze) keresi özv. Kiss Andrásné, Köpe Mihálynét, Simon Samunét, Kiss Istvánnét Csernátfaluból.

Hedvig Sára (Hőltövény) keresi Hedvig János 13 éves fiát.

Christoph Mihályné keresi Henter Károlyné, Parajd (Udvarhelym.) községbeli nőt.

Klusch János (trénkatona, k. u. k. Rekompvalentent-Abteilung des Inf.-Reg. Nr. 8. in Kisujszállítás) keresi szüleit Klusch János és Mártát a brassómezei Botfalu községből.

Oláh Anna Katalinfalva 66. sz. Torontálmegye, keresi szüleit Oláh Mihályt és feleségét.

gét szül. Bölöni Annát, Apácza községből Brassó megye.

Meszmann Mici Nagybecskerek, Bajza-u. 15. sz. keresi édesanyját Meszmann Józsefné szül. Eder Terézt Nagyszébenből.

Köpe Simon népfőlkelő tizedes (Kolozs-vár, szülészeti klinika, 2-ik kórterem, 61. sz. szoba) keresi feleségét Farakas Sárát és Simon, András, István, János fiait Hosszfuluból.

Agoston Györgyné 4 gyermekével Ürmös-ről (Nagyküüllő várm.) menekült, Bánlakon van s keresi 14 éves Szabó Róza nevű hugát, kivel együtt menekültek, de huga az uton elmaradt tőle.

Jakab Jánosné szül. Girószász Anna Ernőháza 6. sz., keresi férjét, idb. Jakab Jánost és 18 éves fiát, ifj. Jakab Jánost a brassó megyei Türkös községből.

Az Ernőháza elhelyezett menekült Szitás István brassó megyei hosszfului lakos keresi nejét, Szitás Istvánné szül. Partin Katát. — Özv. Hamasz Andrásné szül. Bencez Ilona hosszfului lakosnő pedig keresi vejét, Deák József Istvánt és unokáját, Bencez Jánost.

Pszoh István csendőrmester (Hadtápostá Belgrád) keresi apósát, Ballán Márton botfalvai (Brassó megye) cukorgyári alkalmazottat.

Csuka Sára Öszentiván községben tartózkodó tatrangi menekült keresi testvérét, Antal Györgynét és unokatestvérét Erdélyi Istvánnét, valamint Fehér Pálnét.

Istók Jánosné Öszentiván községben tartózkodó türkös menekült keresi szüleit, Huszár György és neje Győző Máriát, valamint testvérét, Cserei Mihályné szül. Huszár Borbálát.

Buna András Csőszteleken, keresi feleségét szül. Vajda Katalint Csernátfaluról (Brassó megye).

Dóde János (Nagybecskerek, Olajgyár építési iroda) keresi feleségét szül. Benedek Katalint Csernátfaluról (Brassó megye).

Filippi Róza (jelenleg Klárafalván) keresi 12 éves leányát Filippi Annát.

Schuster Margit (jelenleg Klárafalván) keresi férjét Schuster Pétert.

Förös András (Prága, Barakenspital VII/10.) keresi feleségét és gyerekeit a brassó megyei Tatrangból.

Gábor Józsefné (jelenleg Ujzozorán) keresi öt gyermekét: Rózát, Ilonát, Annát, Györgyöt és Sárát a brassó megyei Zajzonból.

Hermann János kereskedő (jelenleg Felsőeleméren) keresi anyját Hermann Juliát, nővéreit Wilhelminét és Johannát, valamint sógornőjét Helenát két gyermekével Holtövényből.

Erdő Istvánné szül. Szász Irma (Écska, Torontál megye) keresi édesatyját, Szász István alsóürmösi lakost Nagyküüllő megyéből.

Szabó Pál brassó megyei apácai lakos keresi szüleit.

Kovács József (Nagyhidegsem, villanyteleporség, u. p. Gyalu) keresi nejét, Zsigmond Annát, István és József nevű fiait és Anna leányát a háromszéki megyei Gelencéről.

Horváth Márton Krizbáról, Brassó megye, (jelenlegi tartózkodási helye Mokrin) keresi Lőrincz Györgynét és családját Krizbáról.

Jakab Péter Andrásné szül. Bálint Sára Ernőháza 9. sz., keresi férjét, idb. Jakab Péter Andrást és 16 éves fiát, ifj. Jakab Péter Andrást a brassó megyei Csernátfaluból.

Szabó Mózes jelenleg Csernyén tartózkodó menekült, Héjjasfalváról nejét szül. Szederjesi Máriát és Krisztina nevű leányát keresi.

A Brassóban házicselédként szolgálatban volt, Mokrinba Torontál megyébe menekült Bara Erzs. Jenőfalva, Both Róza Karczfalva, Kásás Anna Madaras, Lukács Erzs. Karczfalva, Simon Vera Jenőfalva, Szabó Boris Dánfalva, Váncsa Anna Csikmadaras (Csik megye) keresik szüleit.

Soós Mihály brassó vármegyei apácai lakos keresi feleségét és két leányát, Mariska 18 éves, Ilonka 15 éves.

Kiss Istvánné szül. Pap Kata (Écska, 125. házszám, Torontál megye) keresi 9 éves fiát, Kiss Mártont és 7 éves leányát, Kiss Katit a brassó megyei Türkös községből.

Dávid Sára (Nagybecskerek, József főherceg-utca 23. sz.) keresi édesanyját, Bálint Mártonnét a brassó megyei Csernátfaluból.

Jakab Györgyné Hosszfuluból (Brassó m.) keresi férjét, Jakab Györgyöt, aki Brassóban a kórházban feküdt.

Mátyás Mihály nagyküüllő vármegyei olt-hévízi lakos (jelenleg Alsóeleméren tartózkodik) keresi feleségét és Géza fiát.

Schmitz Györgyné (Bégafő, házszám 2., Torontál m.) keresi férjét Schmitz György asztalost Brassóból.

Krausz Károlyné szül. Tukos Anna keresi anyját, özv. Tukos Sándornét, testvérét Tukos Juliskát és ennek gyermekét, Füle községből, Udvarhely megye.

Hemper Artur Brassóból keresi 11 éves Artur nevű fiát.

A perjámosi főszolgabírótól.

4450—1916. szám.

1304—3.2

Pályázati hirdetmény.

Kisörsz községben üresedésben levő **Jegyzői állásra** pályázati hirdetek és felhívom pályázókat, hogy képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket **1916 november 18-ig** hivatalomhoz címezve adják be. A szabályszerűen fel nem szerelt vagy elkészen érkezett pályázatokat figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása:

1. Kézpénzfizetés évi 2400 korona, 5 évenként négyszer ismétlődő 200 korona korpótlék.

2. Szabad lakás a község házában és a házikert szabad hasznélvezete.

3. Községi árvapénztári ellenőri fizetés évi 140 korona.

4. Fogyasztási adókezelési jutalék évi 100 korona.

5. Utitálmány címén évi 100 korona, a járáson kívül teljesített utazásokért napi 4 korona, éjjel és napra 6 korona napidíj.

6. Egy hold szántóföld hasznélvezete, mely után az adót a község fizeti.

Perjámos, 1916. évi október hó 17.

Dr. Sal, főszolgabíró.

Nagybecskerek közelében

kertgazdaságra alkalmas

bérbirtokot

keresünk,

a munkások elhelyezésére alkalmas lakóházzal és istállóval. Megfelelő birtokkal rendelkezők forduljanak **a cs. és kir. Garnisonsmenage intézőségéhez, Aradáci-utca 1. szám.** (Kurländer-villa).

1295—10.7

Használt

gazdasági gépek

elhalátozás folytán

eladó

özv. Heitzmann Miklósnénál

1291—5.3

Tamáslaka.

Kifutó leány

alkalmazást nyerhet azonnal nagyobb helybeli iparvállalatnál.

Haszonbérbeadási hirdetmény.

Alulírott zárgondnok bíróságilag zár alá vett 115 hold 1564 □-öl urbéri I. osztályú szántóföldet és 26 hold 861 □-öl legelőt, valamint 8 hold 850 □-öl rétföldet **Bocsár község házában 1916. évi november hó 1-én** az 1916—17. gazdasági évre kézpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverés útján **haszonbérbe ad.**

Bocsár, 1916. évi október hó 19-én.

Szabó András

zárgondnok.

1305—3.3

Padé község előljárástól.

3115—1916. szám.

1306—3.2

Bérbeadási hirdetmény.

Alulírott községi előljárástól közhírré teszszük, hogy **Padé község** a tulajdonát képező **tiszai kompcárdát** folyó évi **november hó 5-én délután 6 órakor** a község tanácsstermében tartandó árlejtésen 1917. évi január hó 1-től kezdődőleg 3 évre haszonbérbe kiadja.

Kikiáltási ár 600 korona bér.

Közelebbi feltételek a község jegyzőségénél megtudhatók.

Padé, 1916 október 20.

Padé község előljárástól.

Nagybecskerek r. t. város rendőrkapitánya.

6463—916. rk. szám.

1302—3.3

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy városunkban folyó hó 13-án egy **2 éves üsző** bitangóságban találtatott.

Amennyiben a jogos tulajdonos nem jelentkezik, azt folyó évi **október hó 29-én** nyilvános árverésen el fogom adni.

Nagybecskerek, 1916 október 21.

Dr. Deák, rendőrkapitány.

Brassói menekült

női varrónő

varrodában

alkalmazást keres.

Cím a kiadóban.

1314.

242—1916. szám.

1310—3.1

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki gör. kel. szerb egyházközség a tulajdonát képező, Nagybecskereken (Ferenc József-tér) 469. ö. i. szám alatt levő „Magyar király” szállodának 1917. évi május hó 1-től kezdve hat évre leendő bérbeadása végett nyilvános árverést hirdet és annak foganatosítása végett határnapul **1916. évi október hó 29-ének d. u. 3 óráját** kitüzi (az egyházközségi irodában).

Az árverés csak a kikiáltási áron felül lesz foganatosítva. A kikiáltási ár 8050 kor.

Árverezni szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt a kiküldött kezeihez 805 korona bánatpénzt letenni, mely bánatpénz a bérbevevőnek az utolsó év utolsó bérleti részletébe fog betudatni.

A bérösszeg három havonként előlegesen fizetendő. Szerződés költségeit és bélyegét a bérbevevő viseli.

A nagybecskereki gör. kel. szerb egyházközség — Nagybecskereken, 1916. évi szeptember hó 3-án tartott — választmányi üléséből.

Jellacsits Braniszláv, egyházközségi jegyző.

Izákóvity Szevetózar, egyházközségi elnök.